

Molimo korisnike da prilikom upotrebe podataka
obavezno navedu izvor

GODINA/ YEAR III

SARAJEVO, 11.07.2017.

BROJ/ NUMBER 1

DEMOGRAFIJA I SOCIJALNE STATISTIKE *DEMOGRAPHY AND SOCIAL STATISTICS*

Svjetski dan stanovništva

Svjetski dan stanovništva obilježava se 11 jula, a inicijativu za obilježavanje pokrenuo je 1989. godine Upravno vijeće Razvojnog programa Ujedinjenih nacija, sa ciljem usmjeravanja pažnje na urgentnost i važnost populacionih pitanja u kontekstu sveobuhvatnih razvojnih planova i programa, te potrebe da se nađu odgovori na ova pitanja.

Obilježavanje je inspirisano velikim interesom za „Dan pet milijardi“ (11. juli 1987.), što je približno dan kada je svjetsko stanovništvo dostiglo 5 milijardi. Procjenjuje se da je broj ljudi na Zemlji dostigao 1 milijardu u 1804. godini, 2 milijarde u 1927, 3 milijarde u 1960, 4 milijarde 1974. godine, 5 milijardi u 1987, 6 milijardi u 1999. godini te 7 milijardi u 2011. godini. Prema procjenama Populacijskog odjeljenja UN¹ smatra se da je sredinom 2017. godine broj stanovnika naše planete iznosio oko 7,55 milijardi, od čega gotovo 60% u Aziji, 17% u Africi, 10% u Evropi, a ostatak se odnosi na druge kontinente. Stanovništvo Bosne i Hercegovine čini ispod 0,05% ukupne svjetske populacije.

Na globalnom nivou, broj muške populacije blago nadmašuje broj ženske populacije (procjenjuje se da u 2017. godini 102 stanovnika muškog pola dolazi na svakih 100 žena). Djeca do 15 godina čine oko 26% svjetske populacije, a stanovništvo starije od 60 oko 13%. Uslijed procesa starenja svjetskog stanovništva, očekuje se da do 2050. godine bude podjednak broj djece do 15 godina i osoba starijih od 60 godina. U Evropi je 25% stanovništva starije od 60 godina, a očekuje se da će udio ove kategorije stanovništva porasti na 35% do 2050. godine. Na drugoj strani, u Africi koja ima najmlađe stanovništvo očekuje se rast udjela ove kategorije sa sadašnjih 5% na 9% u 2050. godini.

Godišnji broj živorođene djece u svijetu iznosi oko 141 milion, a umre oko 58 miliona stanovnika, te prirodni priraštaj iznosi oko 83 miliona stanovnika godišnje. U prosjeku, svjetsko stanovništvo se mjesečno uveća za oko 2 populacije Bosne i Hercegovine. Stanovništvo u svijetu raste po stopi od 1,1% godišnje, ta stopa je u opadanju i predviđa se njeno smanjivanje u narednom periodu.

Vitalni događaji u svijetu u jedinici vremena, procjena za 2017. godinu

Jedinica vremena	Živorodeni	Umrli	Prirodni priraštaj
Godina	140 949 000	57 977 000	82 972 000
Mjesec	11745750	4831417	6914333
Dan	386161	158841	227320
Sat	16090	6618	9472

¹ U saopćenju korišteni podaci Populacijskog odjeljenja UN i Agencije za statistiku BiH

Minut	268	110	158
-------	-----	-----	-----

Procjenjuje se da je u 2016. godini stopa nataliteta na globalnom nivou iznosila oko 18,9‰, stopa mortaliteta oko 7,7‰, što je dalo prirodni priraštaj od oko 11,2‰. Postoje izrazite razlike u prirodnom kretanju stanovništva pojedinih regiona i zemalja svijeta. Tako je u razvijenom dijelu planete (odnosi se na Evropu, Sjevernu Ameriku, Australiju, Novi Zeland, Japan) stopa nataliteta iznosila 10,9‰, mortaliteta 10,1‰, a prirodnog priraštaja 0,8‰. U manje razvijenom dijelu svijeta, stopa nataliteta iznosila je 20,5‰, mortaliteta 7,2‰, a prirodnog priraštaja 13,3‰. Stopa nataliteta (2015.g.) u Bosni i Hercegovini bila je 8,5‰, a mortaliteta 10,8‰ što je rezultovalo negativnim prirodnim kretanjem stanovništva od 2,3‰.

Stopa ukupnog fertiliteta na svjetskom nivou iznosi 2,5 (2016. godine). U razvijenom dijelu svijeta iznosi 1,7, a u manje razvijenom 2,6. Među kontinentima, najviša je u Africi (4,5), a najniža u Evropi (1,6). Posmatrano po državama, najviša stopa je u državama poput Nigera (7,2), Somalije (6,3), Konga DR (6,1), a među najnižim je u Moldaviji, Portugalu, Singapuru (po 1,2) itd.

Procjenjeni očekivani životni vijek pri rođenju (2016.) za svjetsku populaciju iznosi 71,7 godina (za muškarce 69,4, za žene 74). Najniži je u Sjevernoj Koreji (51,8), Centralnoafričkoj Republici (52,2), Čadu (52,9), Nigeriji (53,4), a najviši u Japanu (83,8 godine), Švajcarskoj (83,3), Španiji (83,1) i Singapuru (83). Procjenjeni očekivani životni vijek pri rođenju za stanovništvo Bosne i Hercegovine iznosi 76,9 godina (74,4 godine za muškarce i 79,4 godina za žene).

Prema srednjoj varijanti projekcija (Populacijsko odjeljenje UN) očekuje se da svjetska populacija dostigne 8,55 milijardi do 2030-e, a 9,77 milijardi do 2050. godine. Očekuje se da se do 2050. godine stanovništvo Afrike uveća za 101,2%, a Evrope smanji za 3,6%. Dok se za neke države očekuje da i više nego udvostruče svoje stanovništvo, za 51 državu i teritoriju očekuje se smanjenje populacije do 2050. godine.

Razlike u demografskoj dinamici i demografskim karakteristikama koje postoje među državama i regionima dovode do promjene njihovog udjela u svjetskoj populaciji. Postoje velike razlike u stopi promjene brojnosti stanovništva među kontinentima i regionima svijeta. Tako je u 1950. godini na Evropu otpadalo 21,7% svjetskog stanovništva, u 2017. 9,8%, a projekcija za 2050. godinu je 7,3%. Na drugoj strani, udio Afrike rastao je sa 9,0% u 1950. godini na 16,6% u 2017, a očekuje se da u 2050. godini dostigne 25,9%. U vezi sa različitim stopama kretanja broja stanovnika među pojedinim državama, očekuje se dalja promjena njihovog učešća u ukupnoj populaciji svijeta i redoslijeda na listi država po brojnosti njihovog stanovništva.

Broj stanovnika 10 najmnogoljudnijih zemalja svijeta u 1950. i 2017. godini i projekcija za 2050. godinu (u milionima)

1950.		2017.		2050.	
Država	Br. stanovnika	Država	Br. stanovnika	Država	Br. stanovnika
Kina	554	Kina	1410	Indija	1659
Indija	376	Indija	1339	Kina	1364
SAD	159	SAD	324	Nigerija	411
Rusija	103	Indonezija	264	SAD	390
Japan	83	Brazil	209	Indonezija	322
Njemačka	70	Pakistan	197	Pakistan	307
Indonezija	70	Nigerija	191	Brazil	233
Brazil	54	Bangladeš	165	Bangladeš	202
U. Kraljevstvo	51	Rusija	144	Kongo DR	197
Italija	47	Meksiko	129	Etiopija	191

U narednim decenijama očekuje se nastavak rasta svjetske populacije, s tim što će stopa rasta nastaviti da se smanjuje. Očekuje se dalje smanjenje fertiliteta svjetskog stanovništva, što će osim sporijeg rasta voditi i starenju svjetske populacije. Tome će doprinjeti i očekivano produženje životnog vijeka. Očekuju se velike razlike u demografskom razvoju među pojedinim zemljama, dok jedne očekuje depopulacija, drugima predstoji brz rast stanovništva. Među glavnim procesima koji se odnose na svjetsko stanovništvo je i proces urbanizacije. Dok je gradsko stanovništvo u 1975. godini obuhvatalo 37% svjetske populacije, procjenjuje se da od 2008. godine prvi put u historiji većina svjetskog stanovništva živi u gradovima i da će se rast udjela urbanog stanovništva nastaviti i u predstojećem periodu.

Izdaje i štampa Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published and printed by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 911 911 · Telefaks/Telefax: +387 (33) 220 622
Elektronska pošta/E-mail: bhas@bhas.ba · Internetska stranica/Web site: <http://www.bhas.ba>

Odgovara direktor: Velimir Jukić
Person responsible: Velimir Jukic, Director

Saopćenje priredio: Radoslav Ćorović
Prepared by: Radoslav Corovic

Podaci iz ovog saopćenja objavljuju se i na internetu
First Release data are also published on the Internet
